

darítás megerősítésére és a HIV/AIDS-szel kapcsolatos széleskörű információcserére szólították fel a különböző országokat. A Világnap a járvánnyal szembeni globális összefogás erősítésére szolgál.

December 6. A montreali vérengzés

1989 december 6-án egy 25 éves férfi besétált a montreali Műszaki Egyetem épületébe és tüzet nyitott az ott tartózkodókra. A lövések tizennégy nőt megöltek, és további tizenhárom embert megsebesítettek, köztük kilenc nőt. Az elkövető a női hallgatókat okolta, amiért nem vették fel az egyetemre. Mielőtt magával is végzett, búcsúlevelet írt, amelyben élesen kirohant a feministák ellen, és amelyben megnevezte az általa különösen megvetett tizenkilenc ismert nőt.

1991-ben a kanadai kormány december 6-át a Nők Elleni Erőszak Elleni Küzdelem Nemzeti Emléknapjává nyilvánította. 1993-ban egy magát „December 6. Koalíció”-nak nevező csoport alapítványt hozott létre azért, hogy a bántalmazó kapcsolatokról kilépő nők biztonságos környezetben teremthessenek egzisztenciát maguknak és gyerekeiknek. Szintén 1993-ban indult a „Zéró Tolerancia” kampány, amely a férfiaknak nyújt lehetőséget, hogy kifejezzék szolidaritásukat a nőkkel és a nők elleni erőszakkal szemben. A vérengzés közvetlen hatásaként számos áldozat anyja kezdett kampányolni a fegyvertartás szabályozása, illetve a nők elleni erőszakkal kapcsolatos tudatosság fokozása érdekében.

December 10. Az Emberi Jogok Napja

December 10-én a különböző országok és államok világszerte megemlékeznek az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatának 1948-as elfogadásáról. A közelmúlt történelmének e jelentős napján a világ népei azért fogtak össze, hogy megpróbálják egyszer és mindenkorra lezárni a második világháború népiirtásait. E dokumentum volt az ENSz egyik első komoly eredménye, amely számos későbbi nemzetközi egyezmény alapjául szolgált. Az ENSz közgyűlésének 217A (III) Határozata az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatát „minden nép és nemzet közös célkitűzésének” nevezi. Megalkotóinak szavai szerint „elfogadásával az volt a cél, hogy a nyilatkozatot szem előtt tartva a társadalom minden szervezete azon munkálkodjon, hogy oktatással és neveléssel előmozdítsa e jogok és szabadságfokok tiszteletét...”

A Néma Tanúk Kiállítás

A Néma Tanúk a családon belüli erőszak során meggyilkolt nőknek állítanak emléket. Magyarországon ez évente 50-150 áldozatot jelent.

Ahogy nézi a figurákat és olvassa a történeteket, gondoljon mindazokra a nőkre és gyerekekre, akiket ezekben a pillanatokban is bántalmaznak, akik éppen most is életveszélyben vannak. Gondoljon az e heti halálos áldozatra.

Élete során minden ötödik nőt bántalmaz partnere fizikailag. Mindannyian tehetünk valamit az áldozatok biztonságáért. Az erőszak nem magánügy.

A kiállítás megrendelhető a NANE (Nők a Nőkért Együtt az Erőszak Ellen) Egyesületnél.

Kiadja a NANE (Nők a Nőkért Együtt az Erőszak Ellen) Egyesület

1447 Budapest, Pf. 502.

Telefon: 267-4900, 80/505-101 (18⁰⁰-22⁰⁰)

E-mail: info@nane.hu, Internet: <http://www.nane.hu>

Ez a szórólap a Nyílt Társadalom Intézet Női Programja támogatásával készült

A NEMZETKÖZI NÉMA TANÚK MOZGALOM

Az a kislétszámú amerikai aktivista csoport, amely 1990-ben Minnesota államban megalmodta és létrehozta az első Néma Tanúk Kiállítását, még nem sejtette, hogy egy később nemzetközivé váló mozgalom alapítóiként teszi első lépéseit.

Az eltelt években Minnesota állam után az Egyesült Államok mind az ötven államában akadtak női jogi aktivisták, akik felkarolták a kezdeményezést, összegyűjtötték államuk azévi családon belüli erőszak áldozatairól szóló adatokat, és létrehozták kiállításukat. 1995-ben létrejött az USA területén található összes kiállítás szervezőit összefogó civil szervezet, a Néma Tanúk Nemzeti Kezdeményezés.

A kezdeményezés tevékenysége mindenütt azonos: összegyűjtik és nyilvánosan megemlékeznek az adott évben partnerkapcsolati erőszakhoz köthető gyilkosságok áldozatairól. A kiállítás támogatást nyújt a megnevezett és névtelen áldozatok rokonainak, valamint bántalmazó kapcsolatokról sikeresen kimenekült embereknek, a haláleseti statisztika pedig igen jól mutatja, hogy az adott állam vagy ország mennyire lép fel hatékonyan a családon belüli erőszak ellen. Ismert tény, hogy e halálesetek mindegyike egy akár több évtizeden át húzódó bántalmazási folyamat végét jelképezi, amely során az áldozatok számtalan esetben próbáltak támogatásért és segítségért fordulni baráti, rokoni vagy munkahelyi környezetükhöz, illetve az állami intézményekhez és hatóságokhoz.

1997-ben országos szintű összefogásként került megrendezésre „A Hallgatás Megtöréséért” szlogenű felvonulás, amelynek keretében ötven állam 1500 Néma Tanú sziluetttje vonult végig az amerikai főváros utcáin. 2000-ben az amerikai országos koordinátorok *Eredmények* címmel könyvet jelentettek meg, hogy bemutassák az elmúlt húsz év családon belüli erőszak mozgalmának munkáját.

Az eredeti ötlet sikerességét mi sem bizonyítja jobban, mint hogy 1998-tól kezdve a nők elleni erőszakkal foglalkozó szakemberek a világ számos pontján,

köztük Magyarországon is, felfigyeltek az amerikai Néma Tanúk projektre.

További információk a nemzetközi Néma Tanúk mozgalomról: <http://www.silentwitness.net>

A NANE EGYESÜLET NÉMA TANÚK KIÁLLÍTÁSA

A NANE Egyesület is az interneten talált rá a Néma Tanúkra 1998-ban. Büszkén állíthatjuk, hogy a miénk volt az első Egyesült Államokon kívüli kiállítás. Az első 14 figura önkéntesek adományából és munkájával jött létre. Mivel Magyarországon csupán négy évnyi családon belüli erőszak aktivizmus előzte meg a kiállítás kezdetét, igen más társadalmi közegben kezdtük használni a Néma Tanúkat, ám nem kisebb hatással. Majálisok, Sziget Fesztivál, konferenciák, iskolai rendezvények és még sok más alkalom adódott azóta, melyeken a Néma Tanúk jelentősen hozzájárultak mondanivalónk illusztrálásához.

A 2002-es év nagy fejlődést hozott a projekt számára. Egyesületünk ekkor már évek óta igyekezett minél szélesebb nyilvánosságot kapni a „16 akciónap a nők elleni erőszak ellen” elnevezésű időszakban, ám 2002-ben fordult elő először, hogy kifejezetten a 16 akciónap megvalósítására támogatást is kaptunk. A Nyílt Társadalom Intézet régiószerte teszi lehetővé civil szervezetek számára, hogy ebben a kampányidőszakban a sajtón keresztül a társadalom minél szélesebb rétegeihez juttassa el nők elleni erőszakkal kapcsolatos üzenetét. Egyesületünk a Néma Tanúk Kiállítás felújításával és a körjük szervezett megemlékező sétával és Parlament előtti tanúságtétellel (családon belüli erőszak túlélői, illetve megölt nők rokonai mondták el történetüket). A kiállítás újrászervezését az előző év gyilkossági sajtóhíreinek feldolgozása előzte meg, az újonnan elkészült negyven tanúra ezekből a hírekből válogattunk.

A kiállítás továbbra is sokat utazik, a 16 akciónapon kívül a Nemzetközi Nőnapon is rendszeresen megjelenünk velük a köztereken. Az egyetlen év alatt elkövetett gyilkosságok megjelenítése a piros női sziluetteken eltagadhatatlanul mutatja be a nézőknek a partnerkapcsolati erőszak magyarországi valóságát.

16 AKCIÓNAP A NŐK ELLENI ERŐSZAK ELLEN

A 16 Akciónapot első ízben 1991 novemberében rendezték meg, az amerikai *Center for Women's Global Leadership* támogatásával. Az általuk szervezett szeminárium résztvevői november 25-ét javasolták kezdőnapnak (Nemzetközi Nap a Nők Elleni Erőszak Ellen), és december 10-ét zárónapnak (Emberi Jogok Nemzetközi Napja), hogy jelképesen összekössék a nők elleni erőszakot és az emberi jogokat, hangsúlyozva, hogy a nők elleni erőszak az emberi jogok súlyos megsértése.

A tizenhatnapos időszakban a nők elleni erőszakhoz kapcsolódó további fontos dátumok is megtalálhatók

November 25.

A Nők Elleni Erőszak Megszüntetésének Világnapja

November 25-ét a latin-amerikai és karibi térség első feminista konferenciáján, 1981-ben nyilvánították a nők elleni erőszak ellenes világnappá. A konferencia résztvevői határozottan elítélték a nemi megkülönböztetésen alapuló erőszak minden fajtáját a családon belüli erőszaktól a nemi erőszakon és a szexuális zaklatáson át egészen az állami erőszak különböző formáig, beleértve a női politikai foglyok kínzását és bántalmazását is. Azért választották november 25-ét, hogy így emlékezzenek meg a Mirabal nővérekről (Patria, Minerva és Maria Teresa), akiket 1960-ban ezen a napon gyilkolt meg brutálisan a Rafael Trujillo vezette diktatúra a Dominikai Köztársaságban. November 25-ét 1999-ben az ENSZ hivatalosan is a Nők Elleni Erőszak Megszüntetésének Világnapjává nyilvánította.

December 1. AIDS Világnap

E dátum az évenként megrendezett kampány kezdetét jelzi, amelynek célja a HIV terjedésének megállítását célzó programok népszerűsítése, a közvélemény támogatásának erősítése, valamint a HIV/AIDS-hez kötődő problémákkal kapcsolatos képzés és figyelemfelkeltés. Az AIDS világnapot első ízben 1988-ban tartották meg azután, hogy a világ egészségügyi miniszterei csúcstalálkozójukon a társadalmi szoli-